

La prova psicotècnica en l'accés als cossos de Policia Local de Catalunya. Anàlisi jurídic i jurisprudencial de la prova. Què cal millorar?

David Bosch Castella
dabosch@uoc.edu
Juny de 2018

Activitat de Recerca
Treball Final de Grau
2n semestre Curs 2017-2018

Índex

Resum	4
Introducció	5
1. Breu història de la prova	6
2. Anàlisi jurídic de la prova psicotècnica a Espanya	7
2.1. Introducció.....	7
2.2. La Llei Orgànica 2/86, de les Forces i Cossos de Seguretat.....	7
2.3. La Llei 16/91 de les Polícies Locals de Catalunya	7
2.4. Decret 233/2002, Reglament d'accés, promoció i mobilitat de les polícies locals de Catalunya	8
2.4.1. Els reglaments de les Polícies Locals de Catalunya.....	8
2.4.1.1. Reglament de la Policia Municipal de Vidreres	8
2.4.1.2. Reglament de la Policia Local d'Igualada	9
2.4.1.3. Diferents decrets de convocatòria a les proves psicotècniques	9
2.5. Conclusions de l'anàlisi jurídic	9
3. Anàlisi de la prova en altres cossos	10
3.1. Llei 1/2018, de 22 de febrer, de Coordinació de Polícies Locals de la Comunitat de Madrid	10
3.1.1. Els reglaments de les Polícies Locals de Madrid	10
3.1.1.1. El reglament de la Policia Municipal de Madrid	10
3.1.1.2. El reglament de la Policia Local d'Arganda del Rey	10
3.1.1.3. El reglament de la Policia Local de Soto del Real	10
3.2. L'accés a la Policia Nacional Holandesa	11
3.2.1. Justificació del perquè s'ha estudiat aquest cas	11
3.2.2. La <i>Regeling aanstellingseisen politie 2002</i>	11
3.3. Conclusió de l'anàlisi jurídic	12
4. Les mesures legals per tal d'evitar les possibles arbitrietats en els processos d'oposicions	13
4.1. La Llei 49/2015, del Règim Jurídic del Sector Públic	13
4.1.1. Abstenció	13
4.1.2. Recusació	13
5. Anàlisi de la jurisprudència sobre la prova psicotècnica	14
5.1. Introducció.....	14
5.2. Límits dels tribunals en aquests tipus d'afers	14

5.3. Conclusions.....	15
6. Implicacions ètiques i socials.....	15
Conclusions	15
Valoració	16
Referències bibliogràfiques	17
Guia d'acrònims	17
Annexos	17

La prova psicotècnica en l'accés als cossos de Policia Local de Catalunya. Anàlisi jurídic i jurisprudencial de la prova. Què cal millorar?

David Bosch Castella – dabosch@uoc.edu

Resum

Avui en dia, en una societat cada vegada més canviat, sembla que el dret no avança amb la mateixa velocitat. És per això, que en aquest projecte el que s'ha intentat fer és valorar una prova que forma part de l'oposició per a l'accés als cossos de Policia Local de Catalunya. Aquesta és la prova psicotècnica la qual, tot i ser cada vegada més tècnica i perfeccionada, trontolla pel sol fet que la reguli una normativa de l'any 1986. La Llei Orgànica 2/86, normativa marc pel que fa als cossos i forces de seguretat, deixa la competència de la regulació de les policies locals a les seves Comunitat Autònomes tot marcant uns criteris molt genèrics i basats, entre d'altres, amb la Declaració Universal dels Drets Humans del 1948. No obstant això, aquestes normatives regionals també es veuen antiquades i fins a cert punt obsoletes. És per això, que el propòsit perseguit pel redactor d'aquest projecte és cercar, analitzar i determinar si es pot millorar la legislació actual per tal de fer més just un procés que en molts casos té besants subjectives.

Tot aquest treball s'ha anat construint pas a pas. Tot i així, conforme l'estudiant s'anava endinsant en la legislació s'ha pogut adonar que l'absència de criteris tècnics dins de l'àmbit normatiu eren alarmants. És per això que s'ha decidit investigar què poden fer els jutges davant les decisions dels tribunals d'oposicions. A més, s'ha cercat normativa estrangera com és l'holandesa per tal de comprovar quines garanties ofereixen altres estats veïns i, així, potser, trobar solucions més encertades per tal d'aplicar-les aquí. S'ha de dir que els resultats obtinguts són esperançadors i ens llancen cap a una millor integració d'aquests al dret autòcton i protegir d'una millor manera els drets en qüestió.

Finalment, la conclusió més important que es pot extreure del present projecte és que no es pot donar un marge tant gran de decisió als membres del tribunal d'una oposició pel que fa a les proves psicològiques ja que generen diversitat de resolucions tècniques que a la vegada no estan suficientment regulades a la pròpia normativa. És per això, que a les conclusions es presentarà un escrit modificador de la Llei de policies locals de Catalunya.

Abstract

Nowadays, in a society that change more and more, it seems that the law doesn't change in the same velocity. For this reason, in this project the student tries to evaluate the prove to access at the Security Forces. Concretely, Local Police of Catalonia. There are the psychotechnics tests that, despite being every time more technic and perfectly, it's unstable because it is regulated by a law of 1986. The LO 2/86, law that regulates the structural things about security forces of Spain, it gives a competence to develop the regulation of local polices in every regional Autonomy Community and it only dial general criteria like the same that describes Universal Declaration of Human Rights in 1948. Nevertheless, these regional lows seem outdated too. Is for these reasons, that we will try to search, analyze and, in the end, determine if it's possible to improve the actual law to make fairer one process that in a lot of cases it have subjective slopes.

All of this work has been built step by step. It's sure when the student has been entered in the bottom of Spanish law he has noticed of nonexistence technic criteria. It was a bat thing. So, he decided to spend a lot of time to search what the tribunal justice can do about this. Besides, he searches foreigner low like Holland to find solutions about this problem. It has to say, till this moment, that the final results are hopeful and there will give us a better low integration. It will help us to defend the rights and to improve legal security that all of these deficiencies have been made.

In the end, the most important conclusion of this job is that we can't give legal opportunities at the tribunal members that correct the psychological tests. This is because the results could be different in different cities. So, it's important that we change one article of the L 16/1991 about Local Police of Catalonia because it will give some guaranties, stability and, definitely, justice.

Paraules clau:

Prova psicotècnica, oposició, Policia Local, Igualtat, Mèrit, Capacitat, harmonització del dret.

INTRODUCCIÓ

En una societat com l'actual en què cada vegada s'exigeix més als funcionaris públics i en la qual tota actuació d'aquests està auditada és convenient parar-se a reflexionar com es pot millorar l'accés a aquests llocs de treball per tal de fer prevaler els principis bàsics de capacitat i mèrit. Concretament el projecte està enfocat a la prova d'accés psicotècnica i entrevista de les Polícies Locals de Catalunya la qual és obligatòria per llei i, a la vegada, eliminatòria.

Fins aquí tot sembla estar dins de la normalitat. No obstant això, i atenent a la realitat ja citada i l'experiència pròpia de l'alumne en oposicions per a l'accés a aquests cossos. Cal recordar que aquestes oposicions no estan centralitzades sinó que cada Ajuntament realitza les seves pròpies proves. Així, doncs, per aquesta experiència es pot confirmar que s'entra dins d'una subjectivitat alarmant la qual ha pogut provocar al llarg de molts anys un filtre esbiaixat a conseqüència de, com a mínim, la mala praxis d'alguns membres del tribunal al qualificar aquestes proves amb objectius diferents als principis bàsics ja citats.

És per tot això, i influenciat pel llibre "La nueva Gestión del empleo público" del Sr. Ramió Mates, C. i Salvador Serna, M., que s'ha dut a terme un estudi acurat de la regulació d'aquesta prova dins de l'Estat Espanyol juntament amb el sistema holandès per tal de veure i aprofundir en què es pot millorar. Tot això s'ha dut a terme per tal d'aconseguir, per a la ciutadania i el propi dret constitucional de la igualtat, blindar una prova que tot i ser pautaada i teòrica en molts casos s'ha utilitzat de forma arbitrària.

Justificació

L'origen d'aquest projecte va començar ja farà uns anys quan en un moment en el qual va sorgir el neguit de l'estudiant sobre les possibles injustícies que s'estaven cometent, a vegades de forma flagrant, en els processos de selecció en l'àmbit local. Concretament, hem d'entendre que s'està parlant de les oposicions als cossos de seguretat d'aquestes administracions. En efecte, el fet de ser en certa manera oposicions aïllades –perquè en molts casos són poblacions relativament petites– juntament amb els amiguismes en els tribunals dels pobles veïns i la manca de control sobre certes decisions a més de la por dels opositors a quedar "marcats" per si legítimament impugnen alguna prova, tot plegat fa molt difícil la persecució d'aquestes irregularitats o, fins i tot, il·lícits penals. No cal dir que tot això exposat té una arrel social pròpia de casa nostra que ve de llarg. L'amiguisme, el deure favors o les relacions personals són la motivació en molts d'aquests casos. A part dels principis bàsics que integren l'accés a la funció pública com són els de mèrit i capacitat també hi ha en joc un principi molt més general del dret com és el de la igualtat establert a l'art. 14 de la nostra Carta Magna.

És per això, que l'escriptor d'aquest projecte ha decidit l'elecció d'aquest tema per la rellevància social que implica la necessitat del canvi, com molts autors ja estan pronosticant –un exemple és l'autor Cuenca Cervera. J. J. amb el llibre "Manual de dirección y gestión de recursos humanos en los gobiernos locales"– tot i que de manera més genèrica al que es podrà fer en el present projecte. Tot això és necessari per a una millor funció pública amb professionals més aptes per tal de donar una millor resposta i millorar, també, la seva imatge. S'ha de dir, que l'impuls definitiu que li va fer escollir aquesta temàtica no va ser la frustració de no poder accedir a una plaça d'agent de la policia local sinó tot el contrari. És a dir, s'escriu aquest projecte quan ja fa més de cinc anys que l'alumne es troba dins d'un d'aquests cossos de les corporacions locals.

En definitiva, la pretensió final que s'intenta aconseguir amb aquest projecte és aportar el granet de sorra per tal de defensar el dret a la igualtat, que encara avui es veu qüestionat en moltes ocasions, a la millora dels serveis públics i intenta canviar la normativa específica d'aquestes proves per tal de garantir els drets que es sostenen en els processos de selecció i lligar jurídicament als tribunals d'aquestes proves. A més, hi ha referències legals, no només d'aquí sinó internacionalment, que ho permeten.

Objectiu i abast

Aquest projecte té per objectiu analitzar jurídicament la cobertura legal espanyola que tenen les proves psicotècniques i de personalitat, en la qual s'inclou l'entrevista, en els processos de selecció. Tant mateix, també hi ha la intenció de generar una visió de perspectiva judicial sobre la vulneració de drets en aquestes proves que, a la vegada, permetrà enfocar i trobar a on resideix el problema de fons. Tot això, amb la inestimable ajuda de la visió progressista que molts autors, dels quals uns quants treballadors públics, que han observat com el sistema està quedant obsolet i s'han de perseguir unes noves finalitats tant en la fase d'oposició com en l'administració dels recursos humans.

A més, hi ha la intenció d'analitzar altres sistemes normatius europeus, com és l'holandès, per tal de veure les diferències legals, metodològiques i de garanties de drets. Tot això, a més, es farà amb l'ajuda d'un policia holandès el qual aporta el seu testimoni sobre el procés de selecció el qual ell va viure.

Objectiu principal

1. Arribar a una conclusió de millora sobre la legalitat que envolta la prova psicotècnica que s'emmarca en un procés d'oposició per a policia local per tal d'assegurar el dret a la igualtat.

Objectius implícits

1. Anàlisi jurídic de la prova psicotècnica
2. Anàlisi jurisprudencial de la prova
3. Cerca de millores legals i propostes per tal d'implementar-les
4. Coneixement tècnic de la prova psicotècnica

1 BREU HISTÒRIA DE LA PROVA

En aquest apartat el que s'intentarà fer és explicar i, en certa manera, veure l'evolució des de l'inici que ha tingut aquesta prova la qual va néixer a Europa i ha anat evolucionant al llarg de la història tot adaptant-se a l'entorn, el context social i les necessitats de cada estat. Pot ser, que aquest primer apartat sigui el menys jurídic de tots però és necessari explicar l'entorn per comprendre el fons d'una prova que, a dia d'avui, la utilitza una part molt important de la societat per tal de fer quantitatiu, tal i com deia, allò estrictament subjectiu.

Així doncs, la millor manera per començar la història de la prova és coneixent els seus creadors. Aquestes persones eren el Sr. Alfred Binet que va néixer el 8 de juliol de 1857 a Niza, França i el Sr. Théodore Simon nascut el 10 de juliol de 1872 a Dijon, França. Aquests dos intel·lectuals francesos van dissenyar el que es va anomenar el test d'intel·ligència el qual servia per mesurar les capacitats de comprensió, aritmètica i el domini del vocabulari. La necessitat de crear aquests testos va venir a conseqüència que en el 1899, el Sr. Binet, va entrar a formar part de la denominada *Société Libre pour l'Etude Psychologique de l'Enfant* la qual tenia com a finalitat ajudar a l'escolarització dels nens. El problema venia que en aquella època, a conseqüència de l'aprovació d'una llei del Govern francès en la qual tots els nens d'entre 6 i 14 anys havien de ser escolaritzats, l'edat de l'infant no servia per agrupar-los de forma coherent a la seva intel·ligència ja que depenia més de la zona on provenien que no pas de l'edat. És per aquest motiu que el Sr. Binet juntament amb el seu alumne Simon van projectar una sèrie de testos pels quals podien valorar i catalogar de forma més encertada tots aquells nens i nenes que, independentment de l'edat, tenien intel·ligències i comprensions tant disperses i així poder determinar quins necessitaven atenció especial.

No cal dir, doncs, que això només va ser el començament i amb l'entrada del nou segle aquestes proves psicològiques van anar evolucionant i es van anar aplicant a diferents sectors com per exemple el del món laboral.

No obstant això, aquesta tipologia de proves no va arribar a Espanya fins el 1912 a mans del pneumòleg i psiquiatre Gonzalo Rodríguez Lafora nascut a Madrid el 1886. No va ser fins el 1920 que aquests testos van tenir una important implementació en els diferents àmbits socials però sobretot en el laboral. Gràcies a la nova creació de l' "Instituto de Reeduación de Invalidos del Trabajo" va poder tractar a moltes persones les quals havien patit mutilacions i traumes psicològics per la guerra i treballadors malferits per les dures condicions del nou treball de la industrialització. És en aquesta institució que es va impulsar l'ús, per necessitat òbviament, d'aquests testos des d'un punt de vista més mèdic. L'evolució dels testos i el cicle fundacional a Espanya es considera que va des del 1920 fins el 1970 quan dos anys abans s'havia creat per primera vegada la llicenciatura de psicologia.

No obstant això, tal i com ja s'ha anat dient, aquestes proves han anat evolucionant al llarg del temps desapareixent pràcticament amb la guerra civil espanyola i rebrotant en els anys quaranta gràcies al pla Marshall el qual va rebre el nom oficial de *European Recovery Program* (ERP). És llavors quan el Sr. José Germain Cebrian, nascut el 18 de novembre de 19887 a Màlaga, al capdavant del "Consejo Superior de Investigaciones Científicas" torna a impulsar l'ús dels testos psicològics en l'àmbit laboral. Val a dir, que des d'aquell moment el Sr. Germain va donar l'impuls definitiu perquè les proves psicotècniques esdevinguessin bàsiques des de la selecció de personal de les Forces Armades fins a les empreses privades. A més, hi va haver una evolució en la metodologia passant del simple anàlisi lògic i matemàtic a catalogar elements emocionals i socials corresponent, això sí, a les necessitats socials de cada moment.

2 ANÀLISIS JURÍDIC DE LA PROVA PSICOTÈCNICA A ESPANYA

2.1 Introducció

A l'Estat Espanyol hi ha un total de set cossos de seguretat si comptem les policies locals i portuàries com a un cos únic. Aquests cossos de seguretat són: El Cos Nacional de Policia, La Guardia Civil com a cossos de seguretat de l'Estat i, el Cos de Mossos d'Esquadra, Ertzainza i Policia Foral de Navarra, com a cossos policials de les comunitats autònomes. A conseqüència d'aquesta diversitat tant gran, tot i que hi ha països que han tingut més diversitat com Holanda que ja farem més endavant un petit resum, hi ha una gran varietat de matisos en els processos selectius de tots aquests cossos de seguretat.

És per tot això, que hem d'analitzar diferents marcs normatius dins del propi estat ja que l'autonomia donada en aquest sentit a les comunitats farà necessària l'estudi concret. Tot i així, la necessitat de delimitar l'estudi i l'enfocament que es donarà a les Polícies Locals de Catalunya permetrà acotar més l'anàlisi jurídic.

2.2 La Llei Orgànica 2/86, de 13 de març, de les Forces i Cossos de Seguretat

Aquesta norma amb rang de llei és la llei marc de totes les forces i cossos de seguretat ja que desenvolupa directament el postulat de l'art. 104 de la CE. Concretament, és el Títol V d'aquesta llei que es parla, d'una manera genèrica, de les Polícies Locals espanyoles, els marcs en què s'han de regular, els de coordinació i els principis bàsics d'actuació.

Així doncs, poca informació podem extreure d'aquesta normativa sobre les proves psicotècniques tot i que, això sí, ens dona lleis de referència com són les autonòmiques i la Llei de Bases de Règim Local. Cal dir, però, que aquesta última llei no serà analitzada a conseqüència de l'absència d'informació que ens pot aportar respecte les proves en qüestió.

2.3 La Llei 16/91, de 10 de juliol, de les Polícies Locals de Catalunya

La Llei 16/91 és la norma que regula més concretament la coordinació, límits i accés a aquest cos dins de l'àmbit de Catalunya. Més concretament, el règim d'accés es troba en el capítol II del Títol IV d'aquesta. La primera referència sobre aquestes proves les trobem a l'art. 29.2 el qual diu

literalment: “S’inclouran a l’oposició, com a mínim, proves culturals, físiques, mèdiques i psicotècniques”.

D’aquesta manera, el que va intentar fer el legislador va ser blindar les proves d’accés a la categoria d’agent d’aquests cossos i hi va incloure les proves psicotècniques que són d’obligat compliment. Tot i així, aquesta llei no especifica ni quin és l’òrgan competent per tal de realitzar aquestes proves ni quins criteris s’han d’utilitzar per restringir legalment la subjectivitat de la prova.

2.4 Decret 233/2002, de 25 de setembre, pel qual s’aprova el Reglament d’accés, promoció i mobilitat de les policies locals de Catalunya

Aquest decret és el reglament harmonitzador de totes les bases i reglaments de les policies locals de Catalunya. Aprofundeix més sobre els diferents aspectes de l’accés tot i que dona certa llibertat als alcaldes per tal de poder fer les bases que han de regular finalment la convocatòria d’oposició.

Així, per tal d’anar directes al tema que ens ocupa, l’art. 18 d’aquest reglament estableix els principis rectors sobre les proves psicotècniques. Cal parar-s’hi i prestar atenció ja que és l’escaló més baix d’harmonització pel que fa a aquesta prova. En l’apartat 1.a) del mateix article no ens aporta gaire més informació sobre les proves que han de ser, com a mínim, aptitudinals i de personalitat pel qual s’adaptin al perfil requerit per a l’exercici de les funcions policials. En l’apartat segon, estableix que les proves han de ser objectius i han de complir els requisits de validesa i fiabilitat. Dit d’una altra manera, han de ser testos contrastats i en definitiva estàndards. En l’apartat tercer parla sobre la possibilitat de contrastar els resultats amb una entrevista personal. Això si, ho deixa a l’elecció de l’Ajuntament el qual faci les bases. Tot i així, si s’opta per una entrevista en aquesta hi ha d’estar presents com a mínim un membre de del tribunal i un tècnic de la prova el qual no s’especifica d’on ha de ser i, per tant, pot ser també de lliure elecció per part del tribunal o de qui faci les bases. El quart apartat de l’article citat fa referència sobre que les proves psicotècniques han de ser eliminatòries i poden puntuar-se en uns límits fixats que també dependran de les bases de la mateixa convocatòria. Finalment, l’apartat cinquè parla sobre el tècnic de les proves. No obstant això, no s’especifica si han de pertànyer a un òrgan concret o, per contra, poden ser autònoms o d’empreses privades dedicades a la confecció d’aquestes proves.

En resum, aquest decret contempla i delimita certs aspectes de les proves objectes del projecte però no especifica quins són els tècnics capacitats i legitimats per fer-ho ja que dona una llibertat important al creador de les bases de la convocatòria per escollir qui les haurà d’avaluar .

2.4.1 Els reglaments de les Polícies Locals de Catalunya

Dins de l’àmbit local la Llei permet establir normativa de rang reglamentari per tal de regular determinats serveis municipals. En efecte, un d’aquests serveis és el de la Policia Local. No obstant això, com que la pròpia llei de Polícies Locals de Catalunya no estableix l’obligació de reglamentar el funcionament intern del cos són pocs els municipis d’aquesta comunitat que s’han decidit marcar una pauta. Aquestes van des de la uniformitat, conductes traslladades literalment dels principis bàsics d’actuació que marca la LO 2/86 fins, com veurem a continuació, a la les condicions d’accés. És per tot això, que tot seguit s’analitzaran diferents reglaments per poder veure la veritable profunditat amb la que tracten les proves d’accés i més concretament la prova psicotècnica.

2.4.1.1 Reglament de la Policia Municipal de Vidreres

El Reglament de la Policia Municipal de Vidreres el qual ha estat aprovat fa poc, el 12 de febrer de 2018 va ser publicat al BOPG, estableix els límits de les proves d’accés en el seu Capítol VIII. Concretament estableix el següent en l’art. 103: “Per ingressar com a agent, serà necessari superar les proves selectives que es determinin, valorades pels tribunals constituïts a aquests efectes; serà necessari incloure en l’oposició, com a mínim, proves culturals, físiques, mèdiques i psicotècniques. [...]”. Com es pot observar aquest reglament no aporta gaire res de nou el que ja sabíem fins ara però si que atribueix l’elecció de com i on s’han de fer les proves a les bases de la convocatòria. Més endavant ja s’analitzarà una per tal de poder arribar fins a la part més pràctica de la normativa reguladora d’aquestes proves.

2.4.1.2 Reglament de la Policia Local d'Igualada

Un altre reglament que regula la funció interna d'una policia local és el de la ciutat d'Igualada. És en l'art. 64, quan parla de les fases eliminatòries de l'oposició s'estableix en la primera fase de la oposició les proves psicotècniques. Tot seguit, en l'art. 68 diu el següent: "*Les proves psicotècniques integraran un test elaborat pels psicòlegs assessors del Departament de Coordinació de les Polícies Locals de la Generalitat de Catalunya encaminat a avaluar els perfils psicològics policials*".

En aquest cas, i a diferència de l'anterior, aquí sí que s'especifica d'una manera reglamentaria, sense atribuir la capacitat de decisió a qui faci les bases de l'oposició, qui ha d'elaborar les proves i qui les ha de valorar. En efecte, són els psicòlegs assessors del Departament de Coordinació d'aquests cossos que depèn de la Generalitat de Catalunya. Aquí trobem, doncs, una garantia si més no d'estandardització pel què fa aquestes proves.

2.4.1.3 Diferents decrets de convocatòria a les proves psicotècniques

Ara ja com a última fase d'aquest procés és important valorar el punt més pràctic i que es veuen els efectes més clars de tota la legislació ja comentada i estudiada. Aquesta és l'estudi de les bases de les convocatòries i els decrets d'alcaldia que tenen per objectiu acabar de definir els punts no regulats o que donen un cert marge per la llei. Tot seguit s'analitzaran dos exemples de decrets sobre aquestes proves els quals s'adjuntaran al present projecte ja que són reals i han determinat dos processos de selecció per a l'accés a l'escala bàsica com agent de la policia local de dos municipis diferents.

El primer, és el decret d'alcaldia de Sant Vicenç de Castellet número 10 de febrer de 2014 pel qual s'aproven els resultats de les proves físiques i es convoquen els aspirants a les proves psicotècniques. Com es pot observar en el document adjunt de l'annex número 1 la prova la realitza el Col·legi de Psicòlegs de Catalunya.

El segon, és el decret d'alcaldia de l'Hospitalet del Llobregat del 5 de setembre de 2013 pel qual s'aproven els resultats de les proves psicotècniques per a l'oposició d'accés a la Guardia Urbana d'aquesta ciutat. En aquest, l'empresa designada per tal de fer-los és l'empresa TEA.

En definitiva, aquesta és la mostra més clara, la pràctica real del dia a dia de les oposicions i dels tràmits administratius corresponents, que la contractació de serveis per a les proves psicològiques és lliure per part dels ajuntaments fet que fa que la puguin valorar tècnics d'una empresa privada com d'un col·legi oficial.

2.5 Conclusions de l'anàlisi jurídic

Després de l'anàlisi exhaustiu de la normativa que regula l'accés als cossos de les policies locals a Catalunya que s'ha fet hi ha un aspecte clau que pot ser generador, sempre i quan s'utilitzi d'una manera arbitrària, d'injustícies i, per tant, trencador del dret a la igualtat consagrat a l'art. 14 CE juntament amb els de capacitat i mèrit.

En efecte, el fet de donar la potestat final d'elegir els tècnics al tribunal qualificador que es sol delegar al cap de la policia per part de l'alcalde/sa, facilita que hi pugui haver un vincle de solidaritat entre el tècnic que realitza les proves i algun dels membres del tribunal ja que no existeix cap tipus de filtre legal per tal de seleccionar una entitat o empresa. Tal i com s'ha pogut observar la única característica que hi ha d'haver delimitadora de la prova és que aquesta ha d'estar contrastada i, en definitiva, s'han de valorar els elements característics que ha de tenir un policia per tal de donar l'apte a un aspirant. Dit d'una altra manera, en l'empresa privada no sempre es regeix per aquests principis d'igualtat d'oportunitat, mèrit i capacitat amb l'afegit que tampoc s'hi apliquen els models deontològics policials de fons europees que regulen tots aquests cossos. A més, aquests elements no són jurídics sinó que són psicològics i tampoc es regulen a cap llei concreta sinó que, per trobar les respostes, aquestes s'han de buscar en els materials pràctics i teòrics d'aquests professionals.

3 ANÀLISI DE LA PROVA EN ALTRES COSSOS

És convenient, després d'haver realitzat una profunda visió del sistema de selecció de les policies locals de Catalunya, aixecar la vista i veure què fan altres cossos de seguretat arreu del territori espanyol i fora d'aquest. Així doncs, el que es proposa a continuació és un repàs del que es fa en alguna comunitat autònoma diferent a la catalana i el que s'executa fora de les nostres fronteres.

3.1 Llei 1/2018, de 22 de febrer, de Coordinació de Polícies Locals de la Comunitat de Madrid

La Comunitat de Madrid fa poc ha legislat i aprovat una llei sobre les policies locals que integren la seva comunitat. En aquesta l'única menció que es fa sobre les proves psicotècniques és a l'art. 39.1.a) el qual estipula els requisits mínims de les bases de la selecció. Aquest article diu: "*Proves de caràcter psicotècnic, que podran incloure entrevistes personals i hauran d'orientar-se al perfil professional de les policies locals.*".

La composició d'aquest article és molt semblant a tota la normativa catalana que ja s'ha estudiat. És per això que fa falta indagar més sobre els reglaments d'alguna de les policies locals de la Comunitat de Madrid per tal de generar una idea més concreta de la normativa en aquest territori.

3.1.1 Els reglaments de les Polícies Locals de Madrid

Com algunes de les policies catalanes les policies locals de Madrid també tenen un reglament propi i intern amb el qual pretenen desenvolupar les disposicions legals generals de la L 2/86 i les de la Llei específica de la seva pròpia Comunitat Autònoma.

3.1.1.1 El reglament de la Policia Municipal de Madrid

Com no podria ser d'una altra manera aquesta norma també regula l'accés al cos i específicament parla sobre les proves que s'han de superar, de les quals una és la psicotècnica, en el seu art. 176.1.a) el qual diu: "*Proves Psicotècniques, homologades per la Acadèmia Regional d'Estudis de Seguretat, orientades a comprovar que les aptituds i trets de personalitat dels aspirants són més adequats per a la funció policial a desenvolupar.*".

Per primera vegada en aquest projecte podem observar com un reglament, en aquest cas el de la Policia de Madrid, contempla un organisme oficial que es dedica exclusivament a la selecció dels aspirants a policia, tal i com és aquesta acadèmia, a convalidar o homologar les proves fet que exclou, almenys per aquest cos de policia local, la possibilitat de contractar empreses privades per tal de valorar i seleccionar les promocions de nous agents. Cal recordar que l'acadèmia en qüestió vindria a ser l'escola de policia de la comunitat de Madrid.

3.1.1.2 El reglament de la Policia Local de Arganda del Rey

Tot i que el reglament de la Policia Local d'aquesta localitat és de l'any 1994 també, tal i com passa amb la Policia Municipal de Madrid, regula l'accés al cos en el seu article 35.1.a) que parla sobre les proves d'oposició i diu específicament el següent: "*Les proves psicotècniques, homologades per la Acadèmia Regional d'Estudis de Seguretat, orientades a comprovar que les aptituds i trets de personalitat dels aspirants són els més adequats per a la funció policial a desenvolupar.*". Com es pot observar és pràcticament idèntica a la de la Policia Municipal de Madrid. Així que, en aquest reglament, també s'estipulen mecanismes per tal d'homologar aquestes proves fora de l'àmbit privat.

3.1.1.3 El reglament de la Policia Local de Soto del Real

El reglament d'aquesta policia va ser aprovat pel ple de l'ajuntament el dia 30 de novembre de 2017. A diferència dels altres dos reglaments ja estudiats en aquest no hi ha cap títol ni capítol que parli sobre l'accés a la policia local i remet, d'aquesta manera, al que disposi la llei de la comunitat i les bases de cada moment i de cada oposició per a l'accés al cos.

3.2 L'accés a la Policia Nacional Holandesa

3.2.1 Justificació del perquè s'ha estudiat aquest cos

La policia holandesa tot i que actualment és un cos unificat a nivell nacional anteriorment tenien una composició molt semblant a les policies locals que coneixem avui en dia a Catalunya. Concretament, Holanda tenia un total de 26 cossos diferents de policia fins que el 2012 es va decidir unificar-los per tal de millorar l'eficàcia d'aquests i controlar així d'una manera més efectiva la selecció, els objectius estratègics, el traspàs d'informació i, en general, tots aquells elements que poguessin distorsionar el bon funcionament i les bones maneres de fer. Per més informació, s'adjunta al present treball les característiques bàsiques del procés de selecció al cos nacional de policia. El document s'adjunta com a número tres (3) en els annexos.

3.2.2 La *Regeling aanstellingseisen politie 2002*

Aquesta és la llei que regula l'accés a la policia nacional holandesa i explica detalladament el procés de selecció de la mateixa. Així, l'art. 4 d'aquesta ja avança de què es tracten les proves després que els aspirants hagin estat seleccionats per la carta de motivació que els fan escriure per a ser policia. En efecte, aquesta primera selecció sorprèn ja que en la regulació espanyola es preveu la instància i els requisits formals per ser part en el procés a diferència d'Holanda que és necessari i es valora com a prova eliminatòria la carta de motivació.

Dit això, els que són seleccionats s'han de presentar a l'*Instituut voor Werving en Selectie Politie* (IWSP) per tal de passar dos proves: l'anomenada A, que consisteix en un test de competència lingüística, un examen de capacitat cognitiva i un examen motor del cos (el que aquí anomenaríem prova mèdica); l'anomenada prova B, que consisteix a un examen psicològic.

A partir d'aquest punt és molt interessant el que exposa l'art. 4.3 d'aquesta llei que diu, traduït a l'anglès, el següent: "*The aptitude test (part A and part B) is administered by the Institute for Recruitment and Selection of Police, with due observance of the guidelines included in appendices 1, 2, 3 and 4 to these regulations. Part B is taken under the responsibility of a psychologist who is affiliated with the Netherlands Institute of Psychologists.*". En primer lloc, les proves A i B són administrades i supervisades per una institució centralitzada com és l'IWSP. Això, com ja s'ha pogut observar en algunes policies locals de Madrid, genera una estandardització i, en definitiva, unes línies més clares i pautades d'aquestes proves fet pel qual és més fàcil de garantir els drets a la igualtat, capacitat i mèrit que s'esperen de tot procés per a l'accés a la funció pública. En segon lloc, també és important destacar que en els apèndixs de la mateixa llei s'inclouen les guies que obliguen el personal avaluador per tal de reforçar i igualar els criteris. En tercer lloc, i últim, també es determina una institució com és la *Nederlands Instituut van Psychologen* (NIP) per tal que hi hagi un control determinat en la selecció i les proves psicotècniques o psicològiques.

L'apèndix quart encara és més interessant que l'article citat ja que d'una manera com no s'ha pogut observar en la legislació espanyola, fet que indica una clara tendència a la transparència per part de les autoritats holandeses, explica en primer terme les parts en què consisteix la prova B o prova psicològica. Aquesta, doncs, consta de tres apartats: un seguit de testos psicològics, una entrevista i una prova pràctica la qual consisteix en una sèrie d'esdeveniments ficticis o circumstàncies simulades per veure les reaccions al moment de l'aspirant i així poder avaluar entre d'altres la resistència a la pressió. Tot seguit, s'explica que el psicòleg responsable de l'avaluació farà un informe en el qual puntuarà en una escala de set punts l'actuació de l'aspirant. La següent taula és la codificació de les puntuacions assignades per part del tècnic:

Tabel 1. Beoordelingskader

Competentie	Basisnorm	
Niveau 2	Basisnorm	
Niveau 3 en 4	Basisnorm	
Niveau 5 en 6		
Integriteit	4	4 4
Stressbestendigheid	3	3 4
Overwicht	3	3 3
Besluitvaardigheid		

Tot seguit, en el mateix apèndix, s'enumeren les puntuacions per tal de fer-les comprensibles per a tothom. No obstant això, com que no és objecte d'aquest projecte explicar tècnicament les enumeracions d'aquesta taula s'adjunta al present treball com annex número 4, a mode de curiositat, tota la llei íntegra la qual s'ha estudiat en aquest apartat i que conté tots els elements esmentats de les proves psicotècniques que no s'han explicat aquí. També s'adjunta com a annex número 5 les traduccions dels articles principals d'aquesta llei.

Finalment cal apuntar que la mateixa normativa permet que els aspirants que no han superat les proves psicotècniques tornin a realitzar les proves al cap de dotze mesos, sempre que l'autoritat competent els reclami, tal i com permet l'art. 5.6.

3.3 Conclusió de l'anàlisi jurídic

Un cop havent aixecat la vista de la normativa catalana, passant per la madrilenya i acabant a l'holandesa, es pot arribar a una primera conclusió que pretén ser important pel bé d'aquest projecte. En efecte, a diferència de la normativa catalana l'holandesa sí que disposa d'aquests mecanismes de control gràcies a la llei ja descrita amb la qual no només homogeneïtza el procés sinó que estipula uns paràmetres públics de selecció. A més, vincula obligatòriament a tots els professionals de les proves psicotècniques a dos coses: la primera és que han de treballar sota la direcció de la NIP i, la segona, que la mateixa llei descriu acuradament les proves i com han de ser els resultats atorgant així una perspectiva més tècnica i transparent a tots els aspirants. És veritat que actualment la policia nacional holandesa és diferent a l'estructura de les policies locals de les diferents comunitats autònomes espanyoles. No obstant això, pot ser un camí de referència la transformació que va patir la policia a Holanda l'any 2012 en l'homogeneïtzació dels processos selectius. És interessant, doncs, però no ens hem d'estendre més en la transformació d'aquesta ja que no és l'objecte del projecte sinó que s'ha de concretar més amb els procediments selectius i la prova psicotècnica. Per tot el que s'ha vist es pot dir que hi ha material de sobre per poder agafar unes molt bones idees legislatives per tal de transportar-les a la legislació actual espanyola.

Per altra banda, la policia local de Madrid i la policia local d'Arganda del Rey, també disposen en els seus reglaments interns d'unes mesures concretes per tal de fer les proves psicotècniques. En efecte, és l'homologació obligatòria que dicten aquests per l'ARES. Aquest és un organisme oficial en aquesta comunitat el qual es cuida de la formació i part de la selecció dels aspirants a policia local del territori. No obstant això, tal i com demostra la inexistència de reglaments d'altres policies de la mateixa comunitat com la manca de reglamentació de la prova en el reglament de la policia local de Soto del Real ja estudiada, fa preveure que la legislació no és suficient per tal d'assegurar un procés igual per tots els opositors perquè aquest pot canviar depenent de la localitat en què es faci.

4 LES MESURES LEGALS PER TAL D'EVITAR LES POSSIBLES ARBITRARIETATS EN ELS PROCESSOS D'OPOSICIONS

Com tot bon sistema legal s'ha d'incloure dins el marc normatiu contrapesos de poder per tal de fer la normativa més justícia i així aplicar amb millor eficàcia els mandats constitucionals. Precisament, en aquest apartat s'intentarà desgranar i concretar quin o quins sistemes té el dret espanyol per tal d'evitar possibles interferències personals en l'àmbit de les oposicions i concretament, ja que afecta d'una manera directa, la prova psicotècnica i de personalitat. Si que és veritat que la llei no estableix mesures tant concretes però si que preveu, en la L 40/2015, uns elements compensatoris en uns casos concrets.

4.1 La Llei 40/2015 de l'1 d'octubre, del Règim Jurídic del Sector Públic

El 2015 hi va haver una gran reforma legislativa en molts àmbits. Un d'ells és el sector públic i, concretament, el règim jurídic que el regula. Aquesta llei afecta directament a les oposicions de les policies locals en general i, òbviament, també a les catalanes. Aquesta preveu un sistema de garanties davant dels procediments administratius per tal de garantir la imparcialitat i objectivitat. Concretament es divideix en dos: L'abstenció i la Recusació.

4.1.1 Abstenció

L'art. 23.1 de la L 40/15 diu: "*Las autoridades i el personal al servei de les Administracions en els quals es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent s'abstindran d'intervenir en el procediment i ho comunicaran al superior immediat, el qual resoldrà el que procedeixi.*". Aquesta és la formula que té la llei per definir l'abstenció, per exemple, d'un membre del tribunal d'una oposició. Tot seguit, en l'apartat dos la mateixa llei defineix en quines causes hauria de concórrer el membre o autoritat perquè hagués d'abandonar o no participar el procediment administratiu. Aquestes causes són l'interès personal en el procediment, un vincle matrimonial o similar amb un dels interessats o tenir enemistat manifesta amb un d'ells, haver intervingut com a pèrit o testimoni en el procediment i, finalment, també és causa d'abstenció al haver tingut relació de servei amb una persona natural o jurídica en el termini d'un temps determinat que fixa el mateix article.

En l'apartat tres es regula la possibilitat que els òrgans jeràrquicament superiors puguin actuar d'ofici i fer abstenir a un dels membres del jurat. No obstant això, els actes administratius derivats de les persones o autoritats que puguin incórrer en una d'aquestes causes no seran obligatòriament nuls de ple dret. Tot i així, l'últim apartat dona la possibilitat que el que faci cas omís a la possible abstenció se li pugui aplicar la responsabilitat disciplinària.

En resum, l'abstenció és una figura completa i compacta en la qual es permet fer fora del procediment administratiu una persona la qual pugui tenir interessos diferents als professionals i a la bona fe i així defensar els drets bàsics per exemple dels opositors. A més, obre la porta a la possible sanció que no deixa de ser un mètode de coacció cap a aquests membres i es complementa amb la recusació.

4.1.2 Recusació

La recusació va completament lligada a l'abstenció. Aquesta s'explica en l'art. 24 de la L 40/2015 i es pot usar per tots els interessats en un procediment administratiu en qualsevol tràmit del mateix. En l'apartat segon del mateix article anomena la forma que ha de tenir aquesta que és mitjançant escrit d'explicació de les causes que poden motiva aquesta recusació. Tant mateix, l'escrit va dirigit a la persona o autoritat concreta la qual haurà de respondre si és certa o no l'afirmació. Finalment, si aquesta ho nega serà el seu superior jeràrquic qui decidirà què fer en el supòsit concret atenent totes les proves i circumstàncies del fet.

En termes generals, aquest tipus d'eina jurídica serveix per defensar els drets dels interessats en un procediment administratiu com pot ser una oposició. Això si, no va contra els actes administratius fets per la persona sinó contra ella mateixa i poder així excloure-la del procés.

5 ANÀLISI DE LA JURISPRUDÈNCIA SOBRE LA PROVA PSICOTÈCNICA

5.1 Introducció

L'anàlisi jurisprudencial no pot començar d'una altra manera que explicant en quin àmbit es mou la defensa dels drets dels opositors quan creuen que el seu dret d'igualtat, capacitat i mèrit en aquest tipus de proves es veu vulnerat. Concretament, doncs, la jurisdicció és la del Contenciós Administratiu (art. 24 LOPJ) tot i que ens podríem trobar també amb recursos d'empara i resolucions del Tribunal Constitucional per vulneracions dels drets constitucionals establerts als arts. 14 i 23.2 CE (dret a la igualtat i l'accés en igualtat de condicions a les funcions i càrrecs públics respectivament).

5.2 Límits dels tribunals en aquests tipus d'afers

Els límits dels tribunals contenciosos administratius així com les Audiències Provincials, Tribunals Superiors de Justícia i el Suprem són cada vegada més clars gràcies a la jurisprudència que s'ha anat generant per aquests. La discussió jurisprudencial s'ha basant sempre en la capacitat tècnica de valoració de la prova que tenien o podien tenir els jutges i magistrats. Així ho recull molt bé un fragment de la sentència número 144/2017, del 3 d'octubre, del Jutjat de lo Contenciós-Administratiu. Aquesta diu que tradicionalment la "discrecionalitat tècnica" s'ha vingut entenent com el fet que la decisió d'un Tribunal d'oposicions al valorar els exercicis, no admetria revisió pels Tribunals responsables de jutjar, al entendre que els jutges els mancava els coneixements específics per a substituir el criteri especialitzat de l'oposició en qüestió. No obstant això, el Tribunal Constitucional en la seva sentència número 39/1983 respecte la STS 110/1991 va iniciar un canvi de criteri al afirmar que no podien els Tribunals revisar el criteri dels tribunals d'oposició en quant a la valoració del coneixement excepte quan incorres en un error manifest i patent.

No obstant això, els avenços més grans respecte a les decisions dels tribunals respecte a la capacitat de jutjar aquestes controvèrsies va arribar en el segle XXI, ja que el Tribunal Suprem va admetre més facultats de control per part dels Tribunals Contenciós-Administratius als tribunals d'oposició. Així, en aquelles proves en què no hi havia discrecionalitat (qüestionaris tipus test), el Jutge podia valorar la seva correcció. Per altra banda, quan es tractés de qüestions únicament jurídiques i senzilles, el Jutge podria substituir el criteri, al presumir-se el seu coneixement. Seguidament, en la Sentència del TS de 31 de juliol de 2014 es recollia el dret que tenia tot opositor a una motivació explícita de la qualificació, després lògicament de la reclamació administrativa. (Altres sentències similars: STS de 29 de gener de 2014, 15 d'octubre de 2012 i 27 d'abril de 2012)

Avui en dia, aquesta matèria la qual s'està descrivint el seu recorregut ve marcada per la STS de 16 de desembre de 2014, la qual, en el FJ 5° estableix: *"La fase final de la evolució jurisprudencial la constitueix la definició de cuál debe ser el contenido de la motivación para que, cuando sea exigible, pueda ser considerada válidamente realizada. Y a este respecto se ha declarado que ese contenido debe cumplir al menos estas principales exigencias: (a) expresar el material o las fuentes de información sobre las que va a operar el juicio técnico; (b) consignar los criterios de valoración cualitativa que se utilizarán para emitir el juicio técnico; (c) expresar por qué la aplicación de esos criterios conduce al resultado individualizado que otorga la preferencia a un candidato frente a los demás"*. Així ho determinen altres sentències com la STS de 27 de novembre de 2007, recurs 407/2006; STS de 19 de maig de 2008, recurs 4049/2004; STS de 10 d'octubre de 2007, recurs 337/2004 i STS de 18 de desembre de 2013, cassació 3760/2012. Finalment, aquesta mateixa sentència diu: *"El control jurisdiccional en la matèria de què s'està parlant, el tribunal de justícia ha de respectar sempre el marge de discrepància que es sol reconèixer com inevitable i legítim en la majoria dels sectors del saber especialitzat."*

Així doncs, la jurisprudència sobre les proves psicotècniques és llarga i ve de lluny. No obstant això, aquesta atribueix unes facultats limitades als jutges del Tribunal Contenciós-Administratiu ja que dóna el benefici del dubte al personal tècnic que realitza les proves. No obstant això, si que estipula diferents pautes, tal i com s'han citat més a munt, per tal que la decisió del tècnic en psicologia per exemple, com és en aquest cas que ens ocupa, sigui motivada i no gaudeixi d'una gran arbitrarietat subjectiva.

5.3 Conclusions

En aquest últim espai i abans de les conclusions finals si que es deixa entreveure una realitat molt important ja des d'una perspectiva més amplia la qual ens l'ha donat la jurisprudència d'aquest país. En efecte, el fet de donar la discrecionalitat als tècnics en aquesta prova i evitar valorar la prova en la profunditat necessària pels jutjadors evidencia encara més la necessitat de legislar per tal que, en primera instància, es protegeixin els drets dels opositors i, en segona, s'ajudi als jutges i magistrats a poder entrar en el fons de la qüestió quan així sigui oportú i necessari.

6 IMPLICACIONS ÈTIQUES I SOCIALS

En el present projecte queda reflectit clarament les implicacions ètiques i socials pel que fa a la prova psicotècnica d'accés mitjançant oposició als cossos de les Polícies Locals de Catalunya.

Per una banda, les implicacions ètiques hi són en el sentit que encara avui en dia hi ha la costum del avui per tu i demà per mi. En efecte, l'accés de l'empresa privada en la confecció de les proves psicològiques fa que hi hagi una certa llibertat de criteri que si aquest estigués regulat no hi podria ser. A més, tal i com l'estudiant ha pogut observar, i aquesta ha estat una de les seves principals motivacions per tal de redactar aquest treball, la pressió implícita que rep l'opositor per tal de no reclamar el resultat que es mereix és molt forta. Hi ha moltes vegades que es veuen d'hores lluny que són injustos aquests. Ara no és el moment d'assenyalar a ningú amb el dit sinó d'intentar ser constructius per tal que, èticament i socialment, avancem.

Per altra banda, com no pot ser d'una altra manera, les implicacions socials per tot el que envolta a la policia és evident. Només fa falta observar d'on prové la paraula policia. Aquesta prové del grec *Polis* (ciutat) la qual va derivar a *Politeia* que defineix tot allò relatiu a la constitució de la ciutat, l'ordenament jurídic, la conducta reglada dels ciutadans... A part d'aquest caràcter més formal, les conseqüències socials també es poden veure des d'una doble perspectiva. Per una banda, la perspectiva que té l'opositor. Aquesta és important de cares a afrontar el procés en qüestió. No només es tracta de la visió que té aquest sinó de la motivació que arriba a tenir aquest ja que un opositor motivat és un millor opositor. Per altra banda, tot aquest element subjectiu si es aconsegueix eliminar provocarà que la capacitat prevalgui per sobre d'altres circumstàncies que, a la vegada i com a última instància, es veurà reflectit en el servei que rebin els ciutadans de Catalunya. Aquest últim, és un punt molt important per tal de veure l'envergadura del que es planteja aquí ja que s'està parlant d'un dels poders més bàsics que existeixen en la democràcia i que, per tant, s'han de cuidar i millorar.

CONCLUSIONS

Com ja s'ha anat avançant en els diferents apartats en els quals s'hi ha inclòs la conclusió aquest últim ens servirà, en primer lloc, per tal de refrescar què és el que s'ha conclòs en els diferents àmbits de les matèries estudiades i, en segon lloc, aportar una solució per tal de millorar el sistema de selecció públic català pel que fa a la normativa d'accés als cossos de les Polícies Locals de Catalunya.

Així doncs, la primer conclusió que s'ha pogut extreure, és que la legislació sobre l'accés a les policies locals depèn de les respectives Comunitats Autònomes. Aquestes, tant la catalana com la madrilenya que s'han estudiat tenen una manca de regulació pel que fa aquestes proves ja que ni determinen quin òrgan ha de ser el competent ni quins són els requisits tècnics que han de complir les proves arreu del territori. Aquest fet fa que tota aquesta reglamentació depengui exclusivament dels reglaments interns que puguin tenir els mateixos cossos o, per absència d'aquesta, depengui directament de les bases i les decisions dels tribunals i tècnics especialitzats de les proves. A part d'això, quan s'ha estudiat la legislació holandesa si que s'ha pogut observar, sorprenentment, una legislació clara, transparent i amb una precisió pel què fa als aspectes tècnics que generen una reglamentació molt acurada. És per això, que aquesta ha de ser una referència clara en les aspiracions perseguides per l'estudiant per tal de modificar la normativa autòctona catalana.

La segona conclusió extreta de l'estudi de la jurisprudència reforça la primera. És a dir, el fet que els jutges, magistrats i els tribunals en general es vegin condicionats a la valoració de la prova en aquests processos fa que encara agafi més força la necessitat de modificar la normativa existent. L'evolució de totes les sentències dels alts tribunals, especialment el Tribunal Suprem, fan que aquests només puguin valorar la prova psicotècnica practicada en els supòsits d'error flagrant o evident per part del tècnic. Això fa, sumat a la falta de criteris legals establerts a la normativa, que el marge de decisió subjectiva per part del tècnic sigui insalvable des del punt de vista dels tribunals que, tal i com s'ha pogut observar en alguna sentència, quan s'han presentat dos decisions totalment contràries respecte a l'aptitud de l'aspirant a aquestes proves ha fet quedar el jutgador al marge de la valoració d'aquestes fet pel qual ha prevalgut la primera decisió del tribunal de les proves d'oposició.

Per tot el que s'ha dit en aquestes conclusions, el que s'ha estudiat fins aquest punt, l'estudiant proposa la modificació i per tant derogació de l'art. 18.5 del Decret 233/2002, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'accés, promoció i mobilitat de les Polícies Locals de Catalunya el qual s'hauria de derogar la seva actual forma "*Per realitzar aquestes proves, el tribunal ha de comptar amb l'assessorament de persones tècniques especialitzades en proves psicotècniques.*" i quedaria redactat així:

Per realitzar aquestes proves, el tribunal comptarà amb l'assessorament del personal tècnic en proves psicotècniques del servei de selecció, avaluació i seguiment de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Aquesta és la proposta realitzada per l'alumne. No obstant, també considera convenient, tal i com es va poder observar en l'apèndix de la normativa de selecció de la Policia Nacional holandesa, incloure en aquest mateix decret un annex en el qual s'expliqui detalladament les parts més tècniques d'aquestes proves i la valoració que en faran els avaluadors de la secció de l'ISPC.

VALORACIÓ

Com tot treball de final de carrera o de Grau l'alumne sempre l'ha idealitzat. Un cop, quan ja m'he trobat involucrat en aquest i a ple procés de creació te n'adones de moltes coses. La primera, és que les teves grans aspiracions de voler canviar la realitat social mitjançant la realitat jurídica disten molt de la teva voluntat per l'envergadura que suposa aquest projecte i que, possiblement, ho has de deixar per una tesis doctoral. La segona, és que sembla que no s'acabi mai. Com més hores i poses més te'n falten. Tot i així és gratificant quan el treball segueix pel camí que creies que havia d'agafar.

A part de tot això, crec necessari agrair la inversió de temps en explicar-me, traduir-me i facilitar-me la normativa tant desconeguda per mi com és l'holandesa. Aquest és l'agent de la policia nacional holandesa Guido Wapperroom el qual es trop prestant servei de seguretat ciutadana a Amsterdam i amb el qual vam passar alguna hora per telèfon per tal de poder-li explicar, en anglès, què és el que volia concretament de la seva normativa. Val a dir que va fer una gran feina i que els resultats van ser millor dels que esperava. També, crec convenient citar l'autor del treball "El delicte de conducció sota els efectes de begudes alcohòliques o altres substàncies tòxiques. Anàlisi comparatiu de legislacions comunitàries i perspectives d'harmonització" el Sr. Òscar Ortín Guillén el qual m'ha ajudat, mitjançant la lectura del seu treball, a focalitzar i desplegar tot el que necessitava per tal d'arribar a una conclusió mitjançant un camí que, al final, no ha resultat molt sinuós.

Finalment, després d'estar escrivint les últimes paraules d'aquest treball m'han vingut pensaments contradictoris de quan vaig començar la UOC el gener del 2011. Per una banda, sentiments d'alegria per tal de veure que això ja s'acaba. No obstant això, per altra banda, també aquests s'han transformat amb nostàlgia ja que aquesta ha estat una activitat que m'ha acompanyat set anys de la meua vida que aviat és dit.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- [1] Binet, A.; Simon, T. (2007). *Les enfants anormaux*. L'Harmattan
- [2] Calles Doñate, A. M; Calonge Romano, I; Carrasco Ortíz, M. A. i Holgado Tello, F. P. (2017). *Historia de los Tests Psicológicos en España: 1920-1970*. A Calonge Romano. I (Coord.); Calles Doñate, A. M (Coord.) i Prieto, I (Dir.). Madrid. UNED.
- [3] Cuenca Cervera, J. J.(2010). *Manual de dirección y gestión de recursos humanos en los gobiernos locales*. Madrid. Instituto Nacional de Administración Pública (INAP).
- [4] Ramió Mates, C. i Salvador Serna, M. (2018). *La Nueva Gestión del empleo público*. Barcelona: Tibidabo Ediciones
- [5] Schain, M. (2001). *The Marshall Plan: Fifty Years After*. Nova York: Palgrave
- [6] Valenciano Gaya, L. (1977). *El Doctor Lafora y su época*. Madrid: Morata.

Guia abreviatures i acrònims

- ARES: Acadèmia Regional de Estudios de Seguridad
- BOPG: Butlletí Oficial de la Província de Girona
- CE: Constitució Espanyola
- ERP: European Recovery Program
- FJ: Fonament Jurídic
- ISPC: Institut de Seguretat Pública de Catalunya
- IWSP: Instituut voor Werving en Selectie Politie
- LO: Llei Orgànica
- LOPJ: Llei Orgànica del Poder Judicial
- NIP: Nederlands Instituut van Psychologen
- STC: Sentència del Tribunal Constitucional
- STS: Sentència del Tribunal Suprem

ANNEXOS

- Annex-1 (document adjunt): Convocatòria de la prova psicotècnica de l'Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet.
- Annex-2 (document adjunt): Anunci d'aprovats de les proves psicotècniques de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- Annex-3 (document adjunt): Resum de les fases d'oposició de la Policia Nacional holandesa.
- Annex-4 (document adjunt): Llei íntegra que regula l'accés a la Policia Nacional holandesa.
- Annex-5 (document adjunt): Articles traduïts de la Llei *Regeling aanstellingseisen politie 2002*.